

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه حضرت زینب (سلام الله علیها) شهرستان ارومیه

عنوان تحقیق

نقش طلاب در دین گرایی جوانان چیست؟

استاد راهنما

سرکار خانم خالق صفت

پژوهشگران

زهرا حسینی، معصومه عباس زاده، سمیه خلیلی

چکیده

مقاله حاضر به عنوان نقش طلاب در احیای دین گرایی صورت گرفته است. مهره ی پویایی یک جامعه، جوانان آن جامعه هستند وقتی جوان فاسد شود جامعه به فساد کشیده خواهد شد، امروزه فساد جامعه نشان دهنده ی جوانان دین گریز در آن جامعه هستند. طلبه به عنوان متخصص دینی مهم ترین نقش را می تواند در برطرف کردن این معضل اداشته باشد. این مقاله که به روش کتابخانه ای جمع آوری شده و کتابهای مرتبط با این موضوع تنها عوامل دین گریزی و دین گرایی را بررسی کرده و درصدد آن است که نقش طلاب را در رفع عوامل دین گریزی بررسی کرده و با رفع این موانع جامعه را برای ظهور حضرت عصر(عجل الله تعالی فرجه الشریف) فراهم کند.

کلیدواژه : جوان، طلاب، جامعه، دین گرایی، دین گریزی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	مقدمه
---	-------

فصل اول

۲	عوامل فردی و درونی دین گریزی در جوانان:
۲	خصلت های ناپسند
۳	هواپرستی
۶	حب دنیا و نیازدگی
۸	آثار دنیا پرستی و پیامد آن
۹	تکبر و غرور
۱۳	لجاجت
۱۵	نا آگاهی و جهل و غفلت
۱۷	نشانه های جهل و نادانی از نظر قرآن
۱۸	گناه و گریز از مسئولیت
۱۹	انکار مبدا و معاد
۲۰	نقش گناه و عمل کرد انسان در دین گریزی و دین ستیزی
۲۱	تقلید و شخصیت گرایی

فصل دوم

۲۷	عوامل محیطی
۲۷	نارسایی عوامل موثر در معنویت گرایی (دین گرایی)
۲۷	جایگزینی تعلیم به جای تفکر:
۲۸	رواج خرافه پرستی در دین:

۲۸	سرکوب غرایض
۲۹	عدم توجه به نیازهای اولیه
۳۰	سست شدن بنیادهای اخلاقی خانواده
۳۰	عدم توجه به حس کاوش و حقیقت جویی
۳۱	غفلت از تغییر آداب زمان در تربیت
۳۱	محدود کردن دین به مسائل معنوی
۳۲	تکبر و خودبرتربینی
۳۳	تعصب بی جا و پای بندی به رسوم خرافی گذشتگان
۳۴	قدرت های شیطانی، مطبوعات و رسانه های جمعی
۳۴	رفتار نامناسب گروه های مذهبی
۳۶	تخریب و ترور شخصیت های دینی
۳۷	غفلت، جهل، عدم تفکر جوانان درباره دین

فصل سوم

۳۸	نقش طلاب در دین گریزی جوانان:
۴۵	راه حل های دین گریزی:
۴۶	نتیجه گیری
۴۷	منابع

مقدمه

دین در اصطلاح مجموعه عقاید، اخلاق و قوانین و مقرراتی است که برای اداره‌ی امور جامعه اسلامی و پرورش انسانهاست و برنامه‌ی زندگی دنیوی و اخروی انسانها را ارائه می‌نماید. دین گرایی به این معناست که انسان به دین گرایش داشته و علاقه مند به آن باشد . یک جامعه‌ی دینی در صورتی می‌تواند دین مدار بوده و قوانین و مقررات دینی را برای اداره‌ی امور جامعه پیاده کند که جوانان پویایی در عرصه دین داشته باشد جامعه ایی که ، جوانان دین گریزی دارد نمی‌تواند به اسلام ناب محمدی دست یابد. بنابراین بررسی عوامل دین گریزی جوانان و ارائه‌ی راه حل مناسب جهت ریشه کن کردن آنها، جامعه‌ی دینی را در راستای دستیابی به اهداف دین و ترغیب جوانان در گرایش به دین و احیای دین گرایی جوانان، یاری خواهد کرد. در این میان طلاب به عنوان کارشناسان دینی از دیرباز در شکل گیری هویت و فرهنگ دینی و اخلاق مردم موثر بوده اند. باتوجه به این که تقویت باورهای دینی و نشر فرهنگ و اخلاق اسلامی در بین جوانان در گرو تلاش و تعلیم و تبلیغ اسلام و ارزشهای اخلاقی توسط طلاب متعهد و دلسوز جامعه است، این سوال پیش می‌آید کشور به حساب می‌آیند یک جامعه‌ی دینی در صورتی می‌تواند به اهداف و آمال والای بشری در حد اعلای خود برسد که جوانان بسیاری با هویت دینی بالا در دامن خود پرورش داده باشد. بنابراین دین گریزی جوانان ضربه‌ی محلکی به یک جامعه دینی خواهد زد احیاگر این امر هم طلاب هستند که متخصصان دینی و منادیان و مروجان دینی و حافظان و پاسداران همیشگی قرآن و اسلام بوده اند. در جهان امروز جوانان نسبت به دین و مسائل دینی گرایشی از خود نشان نمی‌دهد و این امر حیات معنوی و مادی جوان را به عنوان مهره‌ی پویا و اثرگذار جامعه ی دینی به خطر انداخته است بنابراین طلبه که نقش بسزایی در ترویج فرهنگ دینی در جامعه رادارد می‌تواند احیاگر دینی نسل جوان باشد .

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ * وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ^۱ : نخست

خویشاوندان نزدیک را انداز کن، آن گاه پروبال رحمت را بر تمام پیروان باایمانت به تواضع بگستران .» در این آیه، آموزش و تبلیغ دین چنان با تواضع و فروتنی عجین است که گویا وظیفه ای مقدم بر گسترش دایره دعوت به مومنان است^۲ .

بنابراین شایسته است که طلاب علوم دینی در رفتار خود با جوانان تواضع داشته باشند تا از این طریق بتوانند در کاهش غرور در جوانان موثر باشند و باعث ایجاد نرمش در جوانان و بالاخره دین گرایی آنها شوند .

۱۱- استفاده از ابزارهای هنری در آموزش : سیره ائمه علیهم السلام نشان می دهد که آنان نیز در تعلیم و تربیت از ابزارهای هنری بهره برده اند. توجه به زیبایی های محتویات آموزه های معنوی و روحانی و کاربرد ابزارهای مختلف هنری نقش موثری در تقویت انگیزه مخاطبان برای توجه به کلاسهای دینی دارد . از جمله ابزارها عبارتند از: تخته سیاه، پاورپینت، خلاصه نویسی، نقاشی، گرافیک و پخش صوت زیبای قرآن یا شعر و نقاشی و تمثیل و... است. ابزارهای هنری به حفظ و تثبیت مطالب کمک می کند فراهم سازی ابزارهایی که امروزه به واسطه تکنولوژی کامپیوتر فراهم شده است آسان، ارزان و بسیار موثر است و بر راحتی برای استفاده های مکرر در موضوعات مختلف قابل بهره برداری است.^۳

بنابراین سزاوار است که طلاب علوم دینی در تبلیغات خود از ابزارهای هنری جهت پویایی و پربار کردن آموزش های دینی خود و ترغیب و جذب جوانان به دین استفاده بهینه کنند.

^۱ - سوره شعرا (۲۶) آیه ۲۱۴-۲۱۵

^۲ - دین گریزی چرا؟ دین گرایی چرا؟ ساجدی ابوالفضل، ص ۳۳۳

^۳ - دین گریزی چرا؟ دین گرایی چرا؟ ساجدی ابوالفضل، ص ۱۰۸

راه حل های دین گریزی :

۱- معرفی شایسته و بایسته دین

معرفی درست دین یکی از راههای جلوگیری از دین گریزی است. اگر دین باوران دین و باورهای دینی را با شواهد و نشانه های بسیار عرضه کنند و شک و تردید را از مخاطبان بگیرند، و نوید بخشی دین را فریاد کنند و از سعادت آفرینی دین سخن گویند و دین را ناسازگار با علم نشان ندهند، از ناحیه ی اصل دین، شاهد دین گریزی مردم نخواهیم بود.

۲- پیاده سازی و عملیاتی کردن دین

عملی کردن رهنمودهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی قرآن و سالم سازی جامعه و افراد بر اساس الگوی ارائه شده، در قرآن یکی از راهکارهای پراهمیت در راستای پیشگیری از دین گریزی است.^۱

^۱ - دین و چشم اندازهای نو، مقاله دین و نیازهای فرد، ۱۲۲

نتیجه گیری

از مطالب بیان شده در این مقاله نتیجه می گیریم که جامعه ای می تواند به اهداف و آمال والای خود برسد که جوانان پویا و سرزنده داشته باشد و یک جامعه ی دینی نیازمند حضور جوانان دین دار و معتقد در آن جامعه است جامعه ای که جوانانش فاسد شوند و دین گریز جامعه مهدوی نیست و زمینه ظهور فراهم نخواهد شد بنابراین، نیازمند جوانان دین گرا در جامعه شیعی هستیم. طلبه که متخصص دینی است و کار ترویج دین بر دوش اوست باید ابتدا عوامل دین گریزی را در قشر جوان کشف کرده و به دنبال رفع آن موانع برآید و دین گرایی را در بین جوانان گسترش دهد در واقع تا مشکل ریشه یابی نشود راه حلی برای آن پیدانخواهد شد و طلبه با شناسایی مشکل و رفع مشکل می تواند دین گریزی را در جامعه ریشه کن کرده و جامعه را برای ظهور امام عصر مهیا کند.

منابع

- ۱- قرآن کریم
- ۲- یعقوب تقوایی، علل وعوامل گمراهی، انتشارات ام القرآن، ۱۳۹۰
- ۳- علی شکوهی، عوامل وریشه های دین گریزی ازمنظرقرآن وحديث، ناشرموسسه ی بوستان کتاب، ۱۳۸۸
- ۴- محمدحسین جلالی، علت دین گریزی جوانان، انتشارات آرون، ۱۳۸۳
- ۵- ابوالفضل ساجدی، دین گریزی چرا؟ دین گرایی چه سان؟ قرآن ونظام تربیتی نسل نو، انتشارات موسسه ی آموزشی وپرورشی امام خمینی(ره)، ۱۳۸۸
- ۶- فاطمه خاصی، آسیب شناسی دین داری درجامعه امروزایران(براساس آیات وروایات)
- ۷- مرتضی مطهری، مجموعه آثاراستاد، ج ۲۲، انتشارات صدرا، قم
- ۸- حمیدرضا شاکرین، پرسش هاوپاسخ های دانشجویی، ج سوم ، قم، معارف، ۱۳۸۵
- ۹- حمید محمدی، تفسیرسوره ی یاسین(آموزش ترجمه ومفاهیم قرآن کریم)، ۱۳۴۰
- ۱۰- مرتضی مطهری، انسان وسرنوشت، دفترانتشارات اسلامی

